

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 FACTORS AFFECTING TOURING IN PHANGNGA PROVINCE DURING THE COVID-19 SITUATION

ชนมธิดา ยศปัน^{1*}, ฌาวีรัชญ์ พรศิยาวารุณ², ประสงค์ อุทัย³ และ จุมพล ขอบขำ⁴

Chontida Yotpan^{1*}, Chaweerut Pornsiyawarun², Prasong Uthai³ and Chumphon Chobkhum⁴

วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก;

Southeast Bangkok University¹

วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก;

Southeast Bangkok University²

วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก;

Southeast Bangkok University³

อีเมล : benjamitvichakarn@sbc.southeast.ac.th¹

วันที่รับบทความ 22 มกราคม 2566

วันแก้ไขบทความ 15 มีนาคม 2566

วันตอบรับบทความ 3 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 2) ศึกษาเปรียบเทียบจัดลำดับปัจจัยผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 3) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามตัวแบบสมการโครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 257 คน อายุส่วนใหญ่ 21-30 ปี จำนวน 113 คน การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 170 คน รายได้ส่วนใหญ่ 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 165 คน อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 225 คน และมีสถานภาพโสด จำนวน 274 คน 2) การเปรียบเทียบและจัดลำดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา มากที่สุดคือ 1. ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.29) 2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.36) 3. ด้านสังคม ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.35) 4. ด้านวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ 3) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ Overidentified Model ได้ผลลัพธ์เป็นค่าสถิติตามข้อตกลง คือ ผลลัพธ์สรุปได้ว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สอดคล้องกลมกลืนกับแบบจำลองผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การท่องเที่ยว ผลกระทบ จังหวัดพังงา

Abstract

This research aims to 1) study personal factors affecting Phang Nga tourism during the COVID-19 situation 2) a comparative study to prioritize factors affecting Phang Nga tourism during the COVID-19 situation 3) to study the causal relationship based on the structural factor model that affects tourism in Phang Nga Province during the COVID-19 situation. This study is a survey research. The sample group was 400 people using purposive random sampling. They were tourists who visited Phang Nga Province. The tools were questionnaires. Statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation.

The research results revealed that 1) personal factors Most of them were males, 257 people, most of them were 21-30 years old, 113 people, most of them were at the high school level, 170 people, most incomes were 10,001-20,000 baht, 165 people, 225 people were general contractors and had status. Single, 274 people 2) Comparison and ranking of factors that affect Phang Nga tourism the most are 1. Economic ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.29) 2. Environmental factors ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.36) 3 Social aspect ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.35) 4. Cultural aspect ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.43), respectively 3) Cultural factors economic factor social factors environmental factors analysis results Overidentified Model results are statistical values according to the agreement, that is, the results can be concluded that The empirical data used in the analysis were consistent with the model developed by the researcher with a statistical significance level of 0.05.

Keywords : Tourism, Impact, Phang Nga Province

บทนำ (Introduction)

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นที่ยอดนิยมของแหล่งเงินได้อันดับต้น ๆ ของประเทศ และเป็น อุตสาหกรรมที่ทำให้เกิดการลงทุนหลายภาคส่วน ซึ่งจะเห็นได้จากการเจริญเติบโตและขยายตัวของ แหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ และเกิดธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวขึ้นมากมาย ที่นับวันมีการขยายตัวมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Sonthimool & Khamdech, 2014) โดยภาพรวมของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวในปี 2561 ประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย 10 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศจีน 10,534,340 ล้านคน ประเทศมาเลเซีย 4,032,139 ล้านคน ประเทศเกาหลีใต้ 1,796,401 ล้านคน ประเทศลาว 1,664,456 ล้านคน ประเทศญี่ปุ่น 1,655,996 ล้านคน ประเทศอินเดีย 1,595,754 ล้านคน ประเทศรัสเซีย 1,472,765 ล้านคน ประเทศสหรัฐอเมริกา 1,122,088 ล้านคน ประเทศสิงคโปร์ 1,066,219 ล้านคน และประเทศ เวียดนาม 1,027,260 ล้านคน (Ministry of Tourism and Sports, 2018) นอกจากนี้ ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ แหล่งท่องเที่ยวที่ดีไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์ มรดกทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่งดงาม รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกใน เรื่องสถานที่พักผ่อน ร้านอาหาร แหล่งบันเทิง แหล่งสันทนาการ แหล่งการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ เป็นต้น (Hanani, 2016)

ปัจจุบันสถานที่ท่องเที่ยวที่พักรและการเดินทางได้มีการขยายตัวมากขึ้น อาทิเช่น มีสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่พิกในแต่ละจังหวัดเพิ่มมากขึ้น เส้นทางที่มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการเดินทาง แต่ได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งเริ่มตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม 2562 ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทยและการท่องเที่ยวโลกอย่างมาก ทำให้การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศหยุดชะงัก

รวมถึงส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยจากข้อมูลล่าสุดของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยสะสมระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 6.7 ล้านคน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 39.9 ล้านคน หรือหดตัวประมาณร้อยละ 83.2 นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเป็นอย่างมาก โดยในช่วงเดือนมกราคมถึงธันวาคม 2563 รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ 332,013 ล้านบาทลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ 1,911,808 ล้านบาท (ลดลงร้อยละ 82.6) (Techaprasert. 2013) กล่าวว่า ความสามารถในการเข้าถึง คือ สภาพการคมนาคมไปสู่แหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ มีความสะดวกสบาย เหมาะต่อการเดินทางท่องเที่ยว (Kokkhangplu & Kaewnuch. 2017) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานแหล่งท่องเที่ยวชุมชนขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา อธิบายว่า สิ่งอำนวยความสะดวก คือ การมีห้องน้ำสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ตู้เอทีเอ็ม ธนาคาร ไปรษณีย์ สถานีตำรวจ และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นต้น (Techaprasert. 2013) อธิบายว่า สถานที่ท่องเที่ยวควรมีจำนวนที่พักที่เพียงพอ พร้อมทั้งมีความหลากหลายด้านราคา และการบริการ และมีความเหมาะสมต่อสถานที่ และที่พักควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยวมากนัก ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและมีความปลอดภัยที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (Accommodation) เช่น โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล และเกสต์เฮาส์ เป็นต้น (Manirochana. 2017) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน อธิบายว่า กิจกรรมการท่องเที่ยว มุ่งสร้างกิจกรรมสร้างสรรคในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเป็นผู้ร่วมกิจกรรมมากกว่าผู้ชม (More Participate than Observe) โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเพื่อศึกษา เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติจริงกับเจ้าของภูมิปัญญา หรือแหล่งท่องเที่ยวเข้าไปสู่การได้รับประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม (Hand on Experience) เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมของพื้นที่ท่องเที่ยว นอกจากนี้ (Pulpetch & Taweephoh. 2022) ได้ทำการศึกษา แนวทางการยกระดับศักยภาพทางการท่องเที่ยวในเขตเมืองรองภาคกลาง เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมสัญชาติไทย พบว่า แรงจูงใจของชาวมุสลิมที่ส่งผลต่อความต้องการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ด้านราคา รองลงมา คือ ด้านนโยบายลดหย่อนภาษี และด้านอาหาร แนวทางการยกระดับศักยภาพทางการท่องเที่ยวในเขตเมืองรองภาคกลางที่ควรมุ่งเน้นคือปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่เหมาะสม การส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเพื่อเป็นศูนย์กลางอาเซียน และการยกระดับการมีส่วนร่วมทางสังคม

จากการทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงปัญหาและผลกระทบต่อการท่องเที่ยวดังกล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 เพื่อได้เสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นการท่องเที่ยวของจังหวัดพังงาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบจัดลำดับปัจจัยผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19
3. ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามตัวแบบสมการโครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Studier) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการศึกษาตามระบบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรคือนักท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา ที่กำลังเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา โดยผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนนักท่องเที่ยวที่แน่นอน จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้สูตรคำนวณของทาโรยามาเน่ (Finite population) (Yamane. 1973)

2. ในการสร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. การทดสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีตามด้วยค่าเที่ยงตรง IOC (Index of item Objective Congruence) ซึ่งได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยรายข้อมากกว่า 0.5 ทุกข้อ โดยข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคลจำนวน 5 ข้อ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ และข้อคำถามเกี่ยวกับผลกระทบ จำนวน 4 ด้านด้านวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ ใช้มาตรฐานส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scales) จำนวน 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของระดับผลกระทบ โดยใช้การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.24-5.00 หมายถึง มีผลกระทบระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.43-4.23 หมายถึง มีผลกระทบระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.62-3.42 หมายถึง มีผลกระทบระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.81-2.61 หมายถึง มีผลกระทบระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง มีผลกระทบระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดพังงา จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach,s Alpha ได้หาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามเท่ากับ .80 ค่าความเชื่อมั่นที่มากกว่า .70 สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนต่อไปได้

5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบสอบถาม

ผลการวิจัย (Research Results)

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.40 ช่วงอายุส่วนใหญ่ 21-30 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 มีการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 มีรายได้ส่วนใหญ่ 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และมีสถานภาพโสด จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50

2. ปัจจัยในภาพรวมที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

อันดับ 1 ด้านเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการ ร้านค้า มีการปรับราคาสินค้าสูงกว่าปกติ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.29) มากที่สุด

อันดับ 2 ด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหามลพิษทั้งในเมืองและชุมชน มีขยะชายหาดจำนวนมาก ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.36) มากที่สุด

อันดับที่ 3 ด้านสังคม ร้านค้า หรือสถานที่ขาดการจัดระเบียบ มีกฎเกณฑ์ ที่เป็นมาตรฐาน ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.35) มากที่สุด

อันดับที่ 4 ด้านวัฒนธรรม สถานที่ไม่มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้อยู่ในสภาพดีเหมาะสมสวยงาม ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.43) มากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาในสถานการณ์โควิด - 19 ในภาพรวม

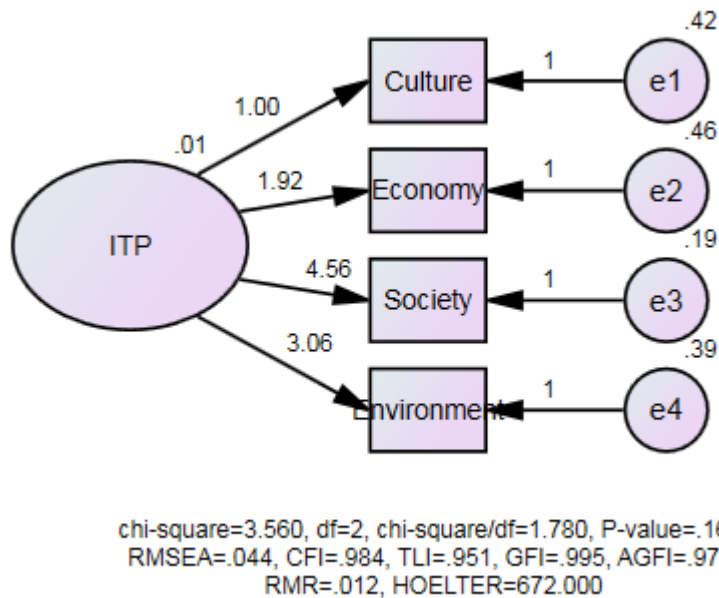
ประเด็น	$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ	ระดับความคิดเห็น
ด้านวัฒนธรรม	4.06	0.43	4	มากที่สุด
ด้านเศรษฐกิจ	4.61	0.29	1	มากที่สุด
ด้านสังคม	4.55	0.35	3	มากที่สุด
ด้านสิ่งแวดล้อม	4.58	0.36	2	มากที่สุด
รวม	4.45	0.17		มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าปัจจัยในภาพรวมที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาในสถานการณ์โควิด - 19 ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย = 4.45 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.17 มากที่สุด แยกตามรายด้านดังนี้ อันดับที่ 1 ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.29) อันดับที่ 2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.36) อันดับที่ 3 ด้านสังคม ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.35) และอันดับที่ 4 ด้านวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

3. ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามตัวแบบสมการโครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด - 19

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบโครงสร้างปัจจัยผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในสถานการณ์โควิด - 19 หลังการปรับแต่ง (Overidentified Model) การวิเคราะห์ข้อมูลสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficients) ผลลัพธ์ที่ได้ต้องเป็นไปตามข้อตกลงทางสถิติ ผู้วิจัยดำเนินการปรับโมเดล (Model Modification) จนกระทั่งโมเดลจะมีความเหมาะสมและสอดคล้องกลมกลืนกัน (Model Fit) กับโมเดลทางทฤษฎี (Kaplan. 2009)

ค่าดัชนี	เกณฑ์	หลังปรับ	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
P-value	P-value>0.05	0.169	ผ่านเกณฑ์
GFI	<0.90	0.995	ผ่านเกณฑ์
CFI	<0.95	0.984	ผ่านเกณฑ์
TLI	<0.90	0.951	ผ่านเกณฑ์
RMR	<0.10	0.012	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	<0.08	0.044	ผ่านเกณฑ์

ภาพที่ 1 แสดงการวิเคราะห์สมการโครงสร้างของปัจจัยผลกระทบของการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา

พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ Overidentified Model ได้ผลลัพธ์เป็นค่าสถิติตามข้อตกลง คือ ผลลัพธ์สรุปได้ว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สอดคล้องกลมกลืนกับแบบจำลองผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา

จากการวิจัยแนวทางในการจัดการปัญหาที่เกิดจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ได้รับความเดือดร้อน รวมถึงนักท่องเที่ยวไม่มีความไว้วางใจในการเดินทางข้ามจังหวัดพังงา ซึ่งภาครัฐบาลและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ควรเข้ามาช่วยวางแผนระยะยาวเพื่อการช่วยเหลือและให้การส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวที่ดีขึ้นใน

ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งพบว่าเรื่อง พ่อค้า แม่ค้า ปรับราคาสินค้าสูงกว่าปกติ เนื่องจากสถานประกอบการร้านค้าไม่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวประกอบด้วยมีราคาวัตถุดิบในการผลิตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งควรส่งเสริมให้มีการปลูกจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่น การคัดแยกขยะ ไม่ทิ้งขยะลงในบริเวณชายหาดในจังหวัดพังงาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ด้านสังคม ควรมีการจัดการระเบียบ มีกฎเกณฑ์ ที่เป็นมาตรฐาน ของร้านค้า หรือสถานประกอบการระบบที่ดีทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความไม่ไว้วางใจในการเดินทางข้ามจังหวัดพังงา

ด้านวัฒนธรรม สถานที่ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้อยู่ในสภาพดี สวยงามได้มาตรฐาน สะอาดปลอดภัย ควรส่งเสริมกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวจะได้เที่ยวชมวิถีชีวิตของคนในชุมชนและทำกิจกรรมที่มีส่วนร่วมกับชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่สำคัญควรส่งเสริมในเรื่องการประชาสัมพันธ์การทำสื่อออนไลน์ Facebook หรือ you tube เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลของนักท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา ปัจจุบันได้เกิดโรคระบาดจากไวรัส โควิด - 19 ที่แพร่กระจายไปทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ทั้งสังคม เศรษฐกิจ รวมถึงส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยจากข้อมูลล่าสุดของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยสะสมระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 6.7 ล้านคน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2562 ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 39.9 ล้านคน หรือหดตัวประมาณร้อยละ 83.2 นอกจากนี้ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Sukbanjong, 2016) พบว่า การพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหน่วยงานภาครัฐมีการจัดการ วางแผนอย่างเป็นระบบสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเข้ามาพูดคุยกับผู้นำชุมชน ประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ เกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบความอุดมสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศในพื้นที่ประชาสัมพันธ์รณรงค์การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทุกคนในพื้นที่ตระหนักเห็นความสำคัญของธรรมชาติที่มีต่อการท่องเที่ยว

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ทุกคน ทั้งผู้บริโภคและผู้ประกอบการ หรือนักท่องเที่ยวต้องปรับตัว เพื่อเอาตัวรอดจากสถานการณ์โควิด - 19 นี้ ซึ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการรายย่อย หรือแม่ค้า พ่อค้า ที่ทำอาชีพค้าขาย ต้องขาดรายได้จากที่เคยได้รับ ลดลงเป็นจำนวนมาก จากในภาพรวมของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวในปี 2561 ประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย 10 อันดับแรก และเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากผลกระทบ จึงควรพัฒนาสถานที่ให้มีความน่าสนใจดึงดูด นักท่องเที่ยว หรือปรับเปลี่ยนสินค้า หรือของที่จำหน่ายให้มีความน่าสนใจน่าซื้อ ขาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Chiranantakit, 2010) กล่าวว่า ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม กรณีศึกษา ตลาดน้ำไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มีอายุ 21-30 ปีสถานภาพสมรส มีภูมิลำเนาภาคกลาง ศึกษาในระดับปริญญาตรี อาชีพค้าขายหรือรับจ้างทั่วไป และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท โดยนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับมากด้านบวกต่อผลกระทบด้าน เศรษฐกิจ ได้แก่ การเที่ยวตลาดน้ำนั่งรถกระบะ ชมสวนเกษตร สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้คน ในชุมชน ส่วนด้านลบเป็นผลกระทบทางวัฒนธรรม ได้แก่ รูปแบบของตลาดน้ำเปลี่ยนเป็น การจำหน่ายสินค้าบนบกแทนการพายเรือขาย สำหรับแนวทางในการแก้ไขเพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาตลาดน้ำไทรน้อยคือ 1) การจัดกิจกรรม สินค้า และบริการ 2) เครือข่ายการท่องเที่ยว 3) อัตลักษณ์ 4) การมีส่วนร่วม 5) การบริหารจัดการ และ 6) วัฒนธรรมชุมชน เพื่ออนุรักษ์ให้ตลาดน้ำไทรน้อยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คงความเป็นวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำเหมือนในอดีตให้มากที่สุด

2. การเปรียบเทียบผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงา นอกจากนี้ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาในสถานการณ์โควิด - 19 นี้ ยังเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นความสะอาด นามอง หรือความเป็นระเบียบ เพราะนักท่องเที่ยวมักให้ความสำคัญกับเรื่องเล็กน้อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Pompun & Kanokwan, 2020) ผลกระทบทางบวกด้านสังคมที่ประชาชนท้องถิ่นเกาะยาวน้อยรับรู้มากที่สุด คือ ความภาคภูมิใจต่อตนเอง และทรัพยากรในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ประชาชนท้องถิ่นเกาะยาวน้อยมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรในพื้นที่ของตนเอง โดยควรมีมาตรการในการสร้างเครือข่ายหรือ การรวมกลุ่มเพื่อบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยต่อยอดจาก ความรู้สึกภาคภูมิใจในทรัพยากรของตนเอง ไปสู่การร่วมกันดูแลรักษาและปกป้องทรัพยากรของตนไว้ให้คง อยู่ต่อไป เช่น การกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการสร้างบ้านเรือน การจัดการขยะ การประกอบอาชีพ และการกระจายผลประโยชน์ ซึ่งในขณะเดียวกันนโยบายของภาครัฐจึงควรสนับสนุนการสร้างรูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเขตเมืองรองทั้งหมด

55 จังหวัด 4 ภูมิภาค โดยใช้เนื้อหาการเผยแพร่ทรัพยากรท้องถิ่นผ่านมุมมองที่แตกต่างได้อย่างน่าสนใจ นอกจากนี้เกิดการสร้างรายได้แก่ท้องถิ่นแล้ว ประชาชนท้องถิ่นยังเกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมวิถีชีวิต การสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนอีกด้วย และมีส่วนช่วยลดความแออัดในแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองใหญ่ที่ได้รับความนิยมจนทรัพยากรกำลังสู่สภาวะเสื่อมโทรม (Thongchim & Tongsanoer. 2018)

3. ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามตัวแบบสมการโครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพังงาในช่วงสถานการณ์โควิด – 19 พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ Overidentified Model ได้ผลลัพธ์เป็นค่าสถิติตามข้อตกลง คือ ผลลัพธ์สรุปได้ว่าข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์สอดคล้องกลมกลืนกับแบบจำลองผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Tansutichon. 2017) พบว่า ไข่อุปทานในการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) ก่อนการเดินทาง ได้แก่ ด้านการค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร รถโดยสาร รถไฟ เครื่องบิน เรือ ด้านการวางแผนการเดินทางเกี่ยวกับสถานที่ วัน เวลา งบประมาณ และด้านการตัดสินใจการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจองตั๋วรถโดยสาร รถไฟ เครื่องบิน เรือ การจองที่พัก จองร้านอาหาร 2) ระหว่างการเดินทาง ได้แก่ ด้านการจัดการการไหลเวียนทางด้านกายภาพ ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจเกี่ยวกับความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว ความสวยงาม ความเหมาะสม ความเป็นเอกลักษณ์ และโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ กิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกสถานที่และข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน ด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย สัญญาณเตือนภัย อุปกรณ์ชูชีพ อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย จุดจอดเรือ สถานพยาบาล ด้านการจัดการการไหลเวียนทางด้านข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร รถโดยสารประจำทาง รถไฟ เครื่องบิน เรือ เวลาเกี่ยวกับตารางการเดินทาง ระยะเวลาในการเดินทาง ด้านการจัดการการไหลเวียนทางการเงินเกี่ยวกับการชำระเงิน จุดแลกเปลี่ยนเงิน 3) หลังการเดินทาง สิ่งที่นักท่องเที่ยวจะได้รับคือความพึงพอใจและประสบการณ์จากการเดินทางท่องเที่ยว

แนวทางการแก้ไขปัญหาลดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาที่ตื้นตันควรควรเน้นในทางด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้มีการใช้จ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้นผู้ประกอบการและร้านค้าควรมีการปรับสภาพร้านค้าให้มีความสะอาด ปลอดภัย และจัดสภาพแวดล้อมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมสวยงาม รวมถึงจะต้องลดราคาสินค้าไม่ให้แพงจนเกินไป ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ทำสื่อสารแบบออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เป็นการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ของจังหวัดพังงาอีกทาง อย่างไรก็ตามทางภาครัฐบาลควรเข้าไปช่วยเหลือและให้คำแนะนำกับการทำธุรกิจของผู้ประกอบการและร้านค้า มีการวางแผนระยะยาวทางการเงินและอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (aenphakdee, 2019) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอยุธยาเมืองมรดกโลก พบว่า ควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางและเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงามเพื่อดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านคุณภาพ (quality Research) ในเรื่องของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความแตกต่างในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในการหาข้อมูลเชิงลึก

2. ควรเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติรวมถึงการเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการและในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในด้านการท่องเที่ยวสัมภาษณ์เชิงลึก

3. จากผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีท่องเที่ยวในจังหวัดพังงามากับเพื่อนและครอบครัว ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อยู่พักประมาณ 1 สัปดาห์หรือมากกว่านั้น ส่วนมากนักท่องเที่ยวจะเลือกพักโรงแรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ส่วนที่สำคัญในการนำเสนอที่พักความสะอาดห้องพัก ความสะดวกในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในสื่อออนไลน์โดยเฉพาะสื่อโซเชียลมีเดีย

เอกสารอ้างอิง (References)

- Chiranantakit, P. (2010). *Biography and works of classical dance of Ajarn Chulachat Aranyanak Imprint Bangkok: Faculty of Fine and Applied Arts. Chulalongkorn University.*
- Hanani Z. A. Nur. (2016). Gelatin. In: Caballero, B., Finglas, P., and Toldrá, F. (Eds.) *The Encyclopedia of Food and Health 3 : 191-195.* Oxford: Academic Press.
- Kaplan, D. (2009). *Structural equation modeling : Foundations and extensions.* Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kokkhangplu, A., & Kaewnuch, K. (2017). *nə̌ǒthā̌ng kā̌nphatthanā̌prasitthiphā̌p kā̌n dā̌nē̌n ngā̌n lā̌ng thō̌ngthī̌eo chumchon khon ‘om chā̌ngwatNakhō̌j Sī̌Thammarā̌t* [Guideline to enhance performance efficiency on tourism destinationin Khanom Community, Nakhon Si Thammarat Province]. *DusitThani College Journal.* 11 (Special Issue) : 139-157.
- Manirochana, M. (2017). *kā̌nchātkǎn kā̌nthō̌ngthī̌eo dō̌i chumchon* “Community based tourism management”. *Journal of International and Thai Tourism.* 13(2) : 25-46.
- Ministry of Tourism and Sports. (2018). “Ministry of Tourism and Sports.” [Online]. Available : <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/info/attraction/detail/itemid/1551>. Retrieved 2021, November 17.
- Pornpun, S. and Kaew-uthai, K. (2021, January-June). “Perceived impacts from tourism and tourism support capacity. by Koh Yao Noi community Phangnga province.” *Humanities and Social Sciences Journal Ubon Ratchathani Rajabhat University.* 12(1) : ?.
- Sonthimool, W. and Khamdech. I. (2014). “Satisfaction of tourists. for foreigners to use 5-star hotel service in Bangkok. Financial.” *journal investment in marketing and Business Administration.* 4(2) : 204-217.
- Sukbanjong, C. (2016). *kā̌nphatthanā̌kā̌nthō̌ngthī̌eo yā̌ng yangyū̌n khō̌ng lō̌ngkæ̌ng nā̌nmodtā̌ng ‘amphō̌epā̌phayō̌m chā̌ngwat Phatthalung* [Sustainale tourism development of Nhanmoddang rafting, Pa Phayom District, Phattalung Province]. Thesis M.A. Hospitality and Tourism Industry Management. Bangkok University, Graduate School, Humanities and Tourism Management, Hospitality and Tourism Industry Management.

- Tansutichon, P. (2017). *kān̄chātkaṇ̄ sō ‘uppathān̄ kānthōṅgthīeo nai kō tao c̄hangwat surāththānī* [Tourism supply chain management in Koh Tao Island Suratthakni Province]. Master’s Thesis. Sripatum University.
- Techaprasert, K. (2013). *phruttikam kānthōṅgthīeo khōṅg klum chāi rak chāithī āsai nai khēt c̄hangwat Khōṅ Kān̄* “Tourist behaviors of living male homosexual (gay) in khon kaen province”. Khon Kaen : Khon Kaen University.
- Pulpetch, T. & Taweephol, R. (2565), Guidelines for enhancing tourism potential in secondary cities in the central region to support Thai Muslim tourists. *Graduate Studies Journal Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage*, Year 16, Issue 3, September-December 2022
- Thongchim, P., & Tongsanoer, N. (2018). *kān̄ chuām yōṅg kitchākam kānthōṅgthīeo phūā songsoēm mūāṅg thōṅgthīeo rōṅg kōṛanīsuksāchumchon nōṅg thong ‘amphoēpabōṅ c̄hangwat Phatthalung* [Linking Tourism Activities for Promote Secondary Tourist Cities Case Study Nong Thong Community, Pa Bon District, Phattalung Province]. In The 9th Hatyai National and International Conference. (pp.731-739). Songkla: Prince of Songkla University.
- Yamane, T. (1973). *Statistics : an introductory analysis*. New York, Harper & Row.
- Saenphakdee, W. (2019). Guidelines for Tourism Management in Ayutthaya, a World Heritage City. *academic journal and research at the Northeastern University*. 9 (1) : 36-49.